

INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES
AND HUMANITIES
SKOPJE

БИЛТЕН

Институт за општествени и хуманистички науки - Скопје

Број 62 / 2022

СОДРЖИНА

- ЗАПИСНИК од шеесет и втората седницата на Научно-наставниот совет на Институтот за општествени и хуманистички науки - Скопје

ЗАПИСНИК

од шеесет и првата седница на Научно-наставниот совет на Институтот за општествени и хуманистички науки - Скопје

На 9ти март 2022 се одржа шеесет и втората седница на Научно-наставниот совет на Институтот за општествени и хуманистички науки - Скопје во состав: проф. д-р Дона Колар Панова, проф. д-р Катерина Колозова, проф. д-р Калина Лечевска, проф. д-р Викторија Боровска, проф. д-р Ана Блажева, доц.др. Искра Геразова Мујчин, доц. д-р Ристо Караков, доц. д-р Здравко Савески, проф. д-р Маја Мухиќ

ДНЕВЕН РЕД на шеесет и втората седница на Научно-наставниот совет,

НАУЧНО-НАСТАВЕН СОВЕТ

9 март, 2022

Дневен ред на 62 седница на Советот:

1. Усвојување на нацрт Записникот од 61-та седница на Научно-наставниот совет на Институтот за општествени и хуманистички науки - Скопје;
2. Одлука за формирање комисија за избор во звање на кандидатот д-р Тихомир Топузовски;
3. Одлука за закажување на јавна одбрана на магистерскиот труд на тема:: “Политичка култура и културна политика во Македонија и регионот”, на студентката Анета Стефковска;
4. Разно.

Записник од 62-та седница на Советот:

1. Усвојување на нацрт Записникот од 61-та седница на Научно-наставниот совет на Институтот за општествени и хуманистички науки - Скопје; Советот едногласно со усвои нацрт Записникот од 61-та седница на Научно-наставниот совет на Институтот за општествени и хуманистички науки - Скопје

2. Одлука за формирање комисија за избор во звање на кандидатот д-р Тихомир Топузовски; Советот донесе формирање комисија за избор во звање на кандидатот д-р Тихомир Топузовски. Комисијата е во состав:

- проф. д-р Катерина Колозова
- проф. д-р Дона Колар-Панов
- проф. д-р Викторија Боровска

3. Одлука за закажување на јавна одбрана на магистерскиот труд на тема:: “Политичка култура и културна политика во Македонија и регионот”, на студентката Анета Стефковска; Советот донесе одлука за закажување на јавна одбрана на магистерскиот труд на тема: “Политичка култура и културна политика во Македонија и регионот”, на студентката Анета Стефковска на 24 март 2022 во 11:00 часот, во просториите на Институтот;

4. Разно.

-За оваа точка немаше дискусија.

Записничар,
д-р Викторија Боровска

09.03.2022, во Скопје

Институт за општествени и
хуманистички науки

бр. 24/2022

07.03.2022 год.

СКОПЈЕ

Научно-наставниот совет на Институтот за општествени и хуманистички науки-Скопје, на седницата, одржана на 20.01.2022 година, донесе Одлука за формирање Комисија за оценка и одбрана на магистерскиот труд под наслов **Политичката култура и културната политика во Македонија и во регионот**, поднесена од кандидатката Анета Стефковска, во состав: проф. д-р Маја Мухиќ, проф. д-р Катерина Колозова и проф. д-р Ана Блажева.

Комисијата се заблагодарува за укажаната доверба и откако го прегледа магистерскиот труд, на Научниот совет го поднесува следниов:

ИЗВЕШТАЈ

1. Биографска белешка за кандидатката

Анета Стефковска е родена на 20.10.1985 година во Скопје. Дипломира на Филозофскиот Факултет на Институтот за Филозофија во Скопје во 2010 година. Таа е дипломиран професор по Филозофија. Предаваше филозофија, етика и логика во СУГС "Панче Арсовски"(2014-2019 год.). Следи постдипломски студии на Институтот за општествени и хуманистички науки – Скопје, на Одделот за студии на политики. Авторка е на поетските книги: "Помеѓу разумот и срцето"(2016 год.) и "Од длабочините"(2020 год.), краткиот расказ "Искри од животот"(2022 год.).

2. Кус опис на трудот

2.1 Предмет на трудот е историски и дескриптивен преглед на концептот на политичка култура, нејзината типологија и функции, како и анализа на политичката култура на граѓаните во Северна Македонија.

2.2 Целта на трудот е да направи длабинско елаборирање и истражување на субјективниот контекст на политиката, политичката култура и културната политика. Карактерот на ова истражување е историски, дескриптивен и еспликативен.

2.3 Структура на трудот

Магистерскиот труд на Анета Стефковска, **Политичката култура и културната политика во Македонија и во регионот** е напишан на 88 страници, од кои 84 се основен текст на тезата, а останатите се користена литература.

Магистерскиот труд е составен од следните поглавја:

1. Вовед
2. Поим за политичка култура
3. Дефинирање на поимот на политичката култура
4. Историја и современа состојба
5. Белези на политичката култура
6. Субјекти и фактори за создавање на политичката култура
7. Создавање и еволуција на политичката култура
8. Структура на политичката култура
9. Политичките сознанија и вредности
10. Политичка традиција, норми и модели на политичко поведение
11. Функции на политичката култура
12. Типологија на политичката култура
13. Елитистичка политичка култура
14. Глобална политичка култура
15. Политичка социјализација и субјекти на политичката култура
16. Политичка филозофија на конзервативизмот и либерализмот
17. Политичката култура: Рамка за идно истражување
18. Политички повикувања на културата
19. Димензии на политичката култура
20. Културниот идентитет како основа на културната политика
21. Културниот идентитет и културната политика како фактор за европската интеграција
22. Европа во контекст на културните идентитети и политики
23. Контекст и параметри на културната политика
24. Културата како посредник помеѓу жената и политиката
25. Политичката култура на граѓаните во Република Македонија
26. Политички цели на културната политика
27. Заклучок
28. Работна библиографија

Во воведот кандидатката дава опис на важноста и потеклото на терминот политичка култура како и на почетоците и развојот на теоријата за политичка култура. Таа истакнува дека во политичката култура главната карактеристика се состои во тоа што таа претставува комплекс на претстави на таа или онаа национална и социјално-политичка општост за светот на политиката, за целиот политички живот и за законите и правилата на нивното функционирање. Смета дека иако има различни теории за

политичката култура, тие во себе носат нешто заедничко, а тоа е дека политичката култура е свртена кон проучување на субјективниот контекст на политиката.

Во поглавјето „**Поим за политичка култура**“ Стефковска дава теориски и историски осврт за поимот култура и ги анализира различните дефиниции за култура во контекст на државата и политиката. Цитира неколку еминентни политиковци во областа на политичката култура, меѓу кои Лисијен Пај и Верб кој, како што истакнува Стефковска, политичката култура ја сфаќал како елемент на политичкиот систем кој ја обезбедува “субјективната ориентација во политиката”. Во следното поглавје за „**Дефинирање на поимот на политичка култура**“ кандидатката пишува за делото на Сидни Верба и Габриел Алмонд, кои првпат го воведуваат терминот политичка култура во современата политичка мисла и типовите на политичка култура со нивните основни карактеристики кои ги дефинираат разликите и сличностите меѓу нив. Таа внесува и локални перспективи од наши автори како онаа на Димитар Бајалчиев. На ова поглавје се надоврзува и поглавјето каде се објаснува **Историјата и современата состојба** во рамките на кое кандидатката истакнува дека поимот политичка култура треба да се разгледува и како дел од општо националната култура. Таа смета дека политичката култура има нагласено влијание врз обликувањето на системот на политичките убедувања и политичката култура како целост но дека нема совпаѓање меѓу општо националната и политичката култура.

Во поглавјето **Белези на политичката култура** таа коментира и за фактот дека самиот човек, како одраз на неговата припадност на социјална(национална) група, продуцира не само разновидни методи на политичко мислење и однесување, туку стекнува и својства поврзани со ролите кои ги има во општеството, или како што вели таа, ролји на агитатор, администратор, теоретичар, итн. Во **Субјекти и фактори за создавање на политичката култура** таа ги претставува државата, политичките партии и средствата за масовно информирање. Во неполитички субјекти ги вбројува: семејството, училиштето, црквата, општествените организации, деловните кругови, културната елита на општеството. Во неполитичките субјекти таа смета дека особено внимание треба да им се даде на општествените организации и црквата. Во поново време пак, средствата за масовно информирање стојат на врвот со нивната клучна улога во формирањето на политичка култура. Во поглавјето **Создавање и еволуција на политичката култура** истакнува дека политичката култура е цврто врзана со конкретните историските услови.

Во **Политички сознанија и вредности** дискутира за политичките сознанија и тоа: претстави, мислења, идеи за суштината, спецификата, местото и улогата на политиката. Во **Функции на политичката култура** ги елaborира функциите по следен редослед:

развојна, стабилизирачка, репродуктивна и интегративна функција. Во **Типологија на политичката култура** го цитира Алмонд и ја елаборира неговата поделба на парохијална, поданичка и партиципативна политичка култура. Зборува подетално во следните поглавја и за **елитистичка и глобална политичка култура**. Во наредните поглавја дава детални анализи на контекстот и параметрите на политичката култура како и потенцијалот на културата да посредува помеѓу жената и политиката. Во **Политичката култура на граѓаните на Република Северна Македонија**, кандидатката истакнува дека постоењето на политичките субкултури е едно од најзначајните прашање во земјава, бидејќи, како што вели таа, кај нас постои голема хетерогеност во однос на структурата на населението (етничка, верска, социјална). Ефикасноста на политичкиот систем директно зависи од усогласеноста или дивергентноста на постоечките субкултури. Според нејзе, „во нашата земја, општествените промени се тие кои, креираат нови можности за анализирање на содејството меѓу културните принципи и институционалните решенија кои се избираат“.

Во **Заклучокот**, кандидатката, покрај освртот на анализираните поглавја, констатира дека политичката култура е таа што придонесува да се измери и да се насети стабилноста или нестабилноста на една држава. Главната цел на културната политика е исполнување на потенцијалот - или попрецизно, помагање на поединците да го исполнат сопствениот потенцијал. Самата по себе, смета таа, добрата културна политика нема да обезбеди поврзаност и просперитет на нацијата. Но, без добрата културна политика, за многу од останатите политички цели на владата ќе биде потешко, а понекогаш и невозможно да се постигнат.

3. Заклучни констатации и предлог

Врз основа на претходно изнесеното, Комисијата заклучи дека магистерскиот труд **Политичката култура и културната политика во Македонија и во регионот**, поднесен од кандидатката Анета Стефковска дава теоретски придонес во областа на студиите на политики.

Трудот е структуиран на јасен и прегледен начин и е поткрепен со релевантна библиографија. Со него, кандидатката докажува дека ги совладала научно-истражувачките и методолошки постапки во изработката на самостоен научен труд. Нејзините согледба за значењето на културната политика во етаблирањето на просперитетот на нацијата и остварувањето на одредени политички цели на владата, како и за важноста од постоење политички супкултури во државата е важен придонес за проблематиката на политичка култура во Северна Македонија.

Врз основа на увидот на трудот и врз основа на горе изнесениот заклучок, Комисијата позитивно го оценува магистерскиот труд на Анета Стефковска под наслов **Политичката култура и културната политика во Македонија и во регионот**. Комисијата има чест да му предложи на Научно-наставниот совет на Институтот за општествени и хуманистички науки – Скопје да и одобри јавна одбрана на кандидатката.

Скопје, 07.03.2022

КОМИСИЈА ЗА ОЦЕНКА И ОДБРАНА:

1. Д-р Катерина Колозова, редовна професор, членка на комисијата

2. Д-р Ана Блажева, редовна професорка, членка на комисијата

3. Д-р Маја Мухик, редовна професорка, ментор

